

V Praze dne 30.4.2020

Věc: autoři v nouzovém stavu – cesty do zahraničí

Vážení nositelé práv,

kolektivní správce Ochranná asociace zvukařů – autorů, z.s., (ve zkratce dále jen jako „OAZA“), se sídlem Národní 973/41, Staré Město, 110 00 Praha 1, si pro Vás dovolila zpracovat a zasílá Vám tyto informace o cestování do zahraničí a absolvování již zakoupených zájezdů v době trvání epidemie koronaviru a po jejím skončení. Vzhledem k tomu, že situace se stále mění a téměř každý den jsou vydávány nová nařízení, nelze odpovědi v tomto článku považovat za definitivní.

Vycestování a návrat do ČR:

Z účinností od 27. 4. 2020 byl zrušen zákaz vycestování do zahraničí. České úřady Vám tedy nebudou bránit ve vycestování, avšak je nutno počítat s omezeními v zemích, do kterých budete cestovat. Některé země zcela uzavřely své hranice (Polsko, Slovensko), v dalších zemích je nutno předložit negativní test na COVID-19 ne starší než 4 dny (Rakousko) a do jiných zemí je možné cestovat pouze s dostatečně přesvědčivým důvodem (Německo). Základní informace o opatření v cizích zemích lze najít na stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR:

https://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_zpravy/x2020_04_25_rozcestnik_informaci_k_cestovani.html

Pro informace ke konkrétní destinaci vždy doporučujeme navštívit stránky velvyslanectví ČR v příslušné zemi.

Do České republiky mají v současné době zakázán vstup cizinci, pokud nesplňují některou z výjimek stanovených usnesením vlády č. 443 ze dne 23. 4. 2020 (trvalý nebo přechodný pobyt, diplomaté, pracovníci mezinárodní dopravy a kritické infrastruktury apod.)

Občané vracející se do ČR mají povinnost oznámit tuto skutečnost krajské hygienické stanici v místě bydliště, a to telefonicky nebo emailem. Hygienická stanice neprodleně rozhodně o čtrnáctidenní karanténě takového navrátilce. Karanténě se lze vyhnout předložením negativního testu na COVID-19 ne starším než čtyři dny, a to při překročení státní hranice. Při cestě do svého bydliště je zakázáno využívat hromadnou dopravu a taxislužbu.

Zájezd v termínu trvající epidemie:

Zájezdem dle § 2521 občanského zákoníku se rozumí soubor služeb cestovního ruchu, pokud obsahuje alespoň dvě z následujících služeb: 1) ubytování, 2) doprava, 3) jiná služba, například vstupenky na sportovní a kulturní akce.

Jak postupovat v případě, že jste si již zakoupili zájezd, jehož termín připadá na dobu trvajících mimořádných opatření? Přestože je v současnosti zrušen zákaz vycestování, rozhodně to neznamená, že by lidé měli provozovat jakoukoliv formu mezinárodní turistiky. S ohledem na četná omezení při návratu do ČR, pravděpodobná omezení v cílových destinacích, jakož i varování Ministerstva zahraničních věcí ČR před cestami do zahraničí, jsou dle našeho názoru stále naplněny podmínky pro odstoupení od smlouvy o zájezdu ať už pořadatelem nebo zákazníkem z důvodu mimořádných okolností ve smyslu §2535 nebo §2536 odst. 1 písm. b) občanského zákoníku.

Lze očekávat, že pořadatel (cestovní kancelář) bude zákazníka informovat o zrušení zájezdu a odstoupení od smlouvy. Pokud tak však neučiní, je nutné, aby zákazník odstoupil od smlouvy sám, a to nejlépe prostřednictvím doporučeného dopisu, který bude obsahovat odstoupení z důvodu mimořádných okolností a bude pořadateli doručen před zahájením zájezdu. V takovém případě má zákazník za normálních okolností právo na vrácení veškerých uhrazených plateb za zájezd, nemá však právo na náhradu škody.

Z výše uvedeného pravidla však platí výjimka, neboť nově schválený zákon č. 185/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 na odvětví cestovního ruchu (někdy též nazývaný jako „Lex Voucher“), pomáhá cestovním kancelářím, bohužel však na úkor zákazníků. V případě odstoupení od smlouvy o zájezdu z důvodu mimořádných okolností ve smyslu §2535 nebo §2536 odst. 1 písm. b) občanského zákoníku u zájezdů, které se měly konat v období od 20. 2. 2020 do 31. 8. 2020 může cestovní kancelář využít tzv. ochranné doby, o kterou se odkládá vrácení plateb za zájezd již uhrazených zákazníkem.

Rozhodne-li se cestovní kancelář využít ochrannou dobu, je povinna to písemně oznámit zákazníkovi a současně mu doručit poukaz na zájezd v hodnotě realizovaných plateb. Dnem doručení poukazu na zájezd začíná běžet ochranná doba, která končí nejpozději dne 31. 8. 2021. Pouze pokud není provozovatel v ochranné lhůtě schopen zákazníkovi nabídnout odpovídající zájezd stejné nebo vyšší kvality, nebo zákazník této nabídky nevyužije, má zákazník po skončení ochranné lhůty nárok na vrácení peněz.

Odmítnout poukaz rovnou a nečekat na konec ochranné lhůty může držitel průkazu osoby se zdravotním postižením, osoba vedená v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, osoba těhotná či osoba čerpající mateřskou nebo rodičovskou dovolenou, osamělý rodič pečující o nezaopatřené dítě (samoživitel), osoba starší 65 let, zaměstnanec, který ke dni doručení oznámení cestovní kanceláře o využití ochranné doby nemohl po dobu nejméně 30 dnů konat práci pro jiné překážky na straně zaměstnavatele podle § 208 a 209 zákoníku práce a škola nebo školské zařízení.

Zájezd v po opadnutí epidemie:

Mnoho osob, které již zájezd koupili, nebude mít zájem se jej zúčastnit i po opadnutí mimořádných opatření. V takovém případě, může zákazník rovněž odstoupit od smlouvy o zájezdu, je ovšem nutno počítat s tím, že pořadatel má nárok na odstupné dle § 2533 občanského zákoníku. Na žádost zákazníka je pořadatel výši odstupného povinen odůvodnit.

Nejnáročnější otázkou pochopitelně bude vždy posouzení toho, kdy je zákazník oprávněn od smlouvy odstoupit z důvodu mimořádných okolností dle § 2535 a nemusí platit odstupné a kdy se již jedná o odstoupení z důvodů na straně zákazníka dle § 2533 a je nutno hradit odstupné. Tuto otázku je třeba vždy posoudit individuálně, kdy užitečným vodítkem budou zejména opatření v cílové destinaci či varování vydaná Ministerstvem zahraničních věcí týkající se této destinace.

U zrušených zájezdů, kdy bylo placeno odstupné a které by se jinak konaly v období od 20. 2. 2020 do 31. 8. 2020 má zákazník dle § 7 lex voucher nárok na poukaz na zájezd v hodnotě nejméně 10 % zaplaceného odstupného.

Věřím, že námi pravidelně zasílané informace Vám pomohou překonat současnou tíživou situaci. Za kolektivního správce OAZA Vám všem přeji hlavně pevné zdraví!

prof. Ing. Karel Jaroš, předseda Představenstva